

Til:

Medlemmer i utvidet utenrikskomiteen

## **Posisjonsnotat om Norges samlede innsats i konfliktområder**

(I anledning Utenrikskomiteens debatt om norsk innsats i Irak og Afghanistan.)

Norges Fredsråd mener at det er på tide at Norge kommer sterkere på banen med sin koordinering og utvikling av den fredsinnsetts som nå utøves i konfliktsoner.

Militarisme bør etter vårt syn motarbeides. Det er helt klart at vår samlede innsats i disse konfliktområder vil bli kvalitativt bedre og mer effektiv ved å prioritere ned vår militære rolle og samtidig øke vår innsats igjennom økt sivil intervensjon. Sivil intervensjon er et dekkende uttrykk for alt det vi mener med utviklingshjelp, nødhjelp, humanitære tiltak og konflikthåndteringshjelp som er utført av sivile fra utlandet. Det internasjonale sivile samfunn har som en helt naturlig oppgave å bistå i gjenoppbygging av sivile samfunn herjet av konflikt. Militær innsats i de få tilfeller hvor det er absolutt nødvendig, bør avgrenses til rent militære aktiviteter og ses som kun en del av en helhetlig strategi.

Håndtering av voldelig konflikt trenger mange forskjellige aktører. Ikke-statlige organisasjoner som arbeider med fredsbyggende tiltak bør i denne sammenheng ses som vitale aktører på samme måte som militære styrker, politi, utviklingsagenter og andre ikke-statlige aktører. Aktivitetene disse aktørene vil utøve vil naturlig overlape hverandre. Utstrakt koordinering (se vedlegg 2) og en helhetlig plan (se vedlegg 1) er derfor av essensiell betydning.

Norge har gode forutsetninger for å kunne være en drivkraft i utvikling av mer bærekraftige former for intervensjon i konfliktområder. Norges Fredsråd vil derfor sterkt oppfordre Utenrikskomiteen til å vurdere:

- 1) Sivil innsats som alternativ til militær innsats ikke bare i Irak og Afghanistan, men i enhver anledning
- 2) Sterkere engasjement og en bedre koordinering mellom myndighetenes og organisasjonenes satsning på sivilintervensjon i konflikt områder.

Potensialet for slik koordinering og satsing på sivilintervensjon utforskes allerede i mange Europeiske land og på FN-nivået (se vedlegg 3). Flere land er i ferd med å innlemme dette som verktøy i deres politiske verktøykasse. Man fokuserer ikke bare på sivil intervensjon som forebyggende tiltak, men også som konfliktdepende og fredsbevarende tiltak.

Norges intervensjon i konfliktområder som Irak og Afghanistan innehar slik sett sentrale spørsmål hvor det bør ses som naturlig å innlemme frivillige humanitære organisasjoner i beslutningsprosessen i større grad enn tilfellet er i dag.

Sivilintervensjon har lenge blitt diskutert, og delvis satt ut i livet av både UD og Justisdepartementet. Norges Fredsråd er kjent at dette vil også bli tatt opp i "Policy for norsk fredsbyggingsarbeid" som er under utarbeidelse. Utenriksdepartementet bør stå for en åpen gjennomgang av sivil innsats som alternativ i områder med voldelig konflikt.

Utenrikskomiteen må påse at de sivile komponentene i policyen i størst mulig grad erstatter de tradisjonelle militære tiltakene. Det må erkjennes på politisk hold at en koordinering av de samlede tiltak er påkrevd, med aktiv og sentral deltagelse av humanitære og andre utviklingsagenter.